

KHẢO SÁT THỰC TRẠNG CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN HIỆU QUẢ HỌC TẬP MÔN BÓNG CHUYỀN TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG Y TẾ HUẾ

ThS. Nguyễn Trung Trang¹, ThS. Lê Thị Kim Loan²

¹Trường Cao đẳng Y tế Huế

²Trường Đại học TDTT Đà Nẵng

Email: nttrang@cdythue.edu.vn

Tóm tắt: Nhằm mục đích nâng cao chất lượng học tập môn học Bóng chuyền đề tài đã tiến hành khảo sát, đánh giá thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình học tập, rèn luyện của sinh viên trường Cao đẳng Y tế Huế. Từ đó, đề tài đã tiếp tục tiến hành khảo sát, lựa chọn và đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả cho việc giảng dạy, học tập và rèn luyện môn bóng chuyền tại trường. Những kết quả thu được là cơ sở quan trọng góp phần nâng cao hiệu quả học tập môn bóng chuyền phù hợp với điều kiện thực tiễn của nhà trường.

Từ khoá: Khảo sát; Thực trạng; học tập môn Bóng chuyền; Trường Cao đẳng Y tế Huế.

Abstract: With the aim of improving the effectiveness of teaching, learning and training in volleyball, we conducted a survey and evaluated the current situation of some factors affecting the learning and training process of students in Volleyball at Hue Medical College. The survey results are an important basis for improving the effectiveness of volleyball teaching in accordance with the actual conditions of the school.

Keywords: Survey; Current situation; learning Volleyball; Hue Medical College

ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục thể chất góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện học sinh trong nhà trường hiện nay. Việc trang bị các tố chất thể lực theo định hướng nghề nghiệp của sinh viên là yêu cầu cấp thiết và không thể thiếu trong quá trình giáo dục thể chất trong các cơ sở Giáo dục nghề nghiệp nhằm trực tiếp góp phần nâng cao hiệu quả học tập, tạo ra những năng lực và tố chất thể lực cần thiết cho sinh viên chuẩn bị sẵn sàng bước vào quá trình lao động của mình sau này. Vì vậy, việc nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập và rèn luyện môn bóng chuyền đối với sinh viên đang học tập tại trường là nhu cầu tất yếu để phát triển các năng lực thể chất, tăng cường thể lực, các kỹ năng liên quan đến môn học từ đó hình thành và phát triển các kỹ năng liên quan đến nghề nghiệp của bản thân sinh viên đã lựa chọn.

Xuất phát từ những thực tiễn chúng tôi tiến hành nghiên cứu đề tài: **“Khảo sát thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả học tập môn bóng chuyền tại trường Cao đẳng Y tế Huế”**

Bài viết sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau: Phương pháp nghiên cứu lý thuyết; Phương pháp nghiên cứu thực tiễn; Phương pháp nghiên cứu cắt ngang; Phương pháp thống kê; với khách thể nghiên cứu là 338 sinh viên năm thứ nhất đang học tập tại trường và 14 giảng viên đang giảng dạy các trường Cao đẳng trên địa bàn thành phố Huế

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Thực trạng các yếu tố liên quan đến hiệu quả tập luyện môn bóng chuyền của sinh viên tại trường Cao đẳng Y tế Huế.

1.1. Thực trạng đặc điểm về hình thái chiều cao của sinh viên nhà trường

Qua quá trình thu thập đề tài đã thu được kết quả: Sinh viên Nam (43 SV) có chiều cao trung bình là 169,2cm và sinh viên Nữ (295 SV) có chiều cao trung bình là 157,4cm. Như vậy, chiều cao của sinh viên đang học tại trường có chiều cao trung bình tốt hơn so với chiều cao trung bình của người Việt Nam theo kết quả khảo sát năm 2019 - 2020 của Tổng cục Thống kê và Viện Dinh dưỡng quốc gia.

Đây là cơ sở tương đối quan trọng về hình thái chiều cao để sinh viên có thể đáp ứng hiệu quả việc học tập môn học Bóng chuyên.

1.2. Thực trạng điều kiện thực hiện môn học Bóng chuyên tại trường Cao đẳng Y tế Huế

1.2.1. Chương trình giảng dạy môn Bóng chuyên

Chương trình môn học GDTC đang học tại trường áp dụng theo Thông tư số: 12/2018/TT-BLĐTBXH ngày 26 tháng 9 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội quy định.

Theo chương trình trên môn học Bóng chuyên nằm trong chuyên đề thể dục thể thao tự chọn theo định hướng nghề nghiệp có tổng thời gian là 30 giờ: Với thời lượng chương trình như vậy có thể thấy sinh viên khó có thể tập luyện thuần thục các kỹ thuật được học theo quy định của chương trình. Vì vậy, việc tìm ra các giải pháp làm sao nâng cao hiệu quả môn học là một vấn đề rất quan trọng đối với người dạy và người học trong môn học này tại trường.

1.2.2. Đội ngũ giảng viên nhà trường

Bảng 1. Đội ngũ giảng viên GDTC trường Cao đẳng Y tế Huế.

Tổng số GV	Trình độ				Giới tính		Thâm niên (năm)		Tuổi (năm)	
	TS	NCS	Th.S	ĐH	Nam	Nữ	10≤	≥10	40≤	≥40
05	0	0	03	02	05	00	2	3	3	2
TL %	0	0	60	40	100	0	40	60	60	40

Với độ ngũ giảng viên (Bảng 1) hiện tại của bộ môn đã đáp ứng đủ tất cả các điều kiện để giảng dạy môn học theo quy định của các cấp và đảm bảo đủ chuyên môn để phục vụ cho công tác GDTC và hoạt động thể thao trường học.

1.2.3. Cơ sở vật chất, sân bãi dụng cụ học tập môn học Bóng chuyên của trường Cao đẳng Y tế Huế

Bảng 2. Cơ sở vật chất, sân bãi dụng cụ học tập môn học Bóng chuyên

TT	Cơ sở vật chất	Số lượng		Chất lượng		
		Sân bãi	Dụng cụ	Tốt	Trung bình	Xấu
1	Sân thi đấu(Lưới, bảng chiến thuật, bảng lật điểm...)	2			X	
2	Bóng		50		X	
3	Đồng hồ bấm giây		3	X		
4	Sân tập chạy	1			X	
5	Nhà Đa năng	1			X	
6	Tường hỗ trợ		2		X	

Từ thực tế cho thấy các điều kiện để thực hiện môn học Bóng chuyền tại trường luôn đảm bảo đủ tiêu chuẩn quy định về môn học (TT số 12/2018/TT-BLĐT BXH). Thậm chí một số dụng cụ như bóng, sân, lưới... còn cao hơn quy định. Do đó, đây là điều kiện rất tốt để thực hiện giảng dạy và học tập môn học Bóng chuyền tại trường.

1.3. Thực trạng về hệ thống bài tập chuyên môn khi học tập môn Bóng chuyền

Trong những năm qua, trong qua trình giảng dạy môn bóng chuyền bộ môn đang sử dụng các bài tập tương ứng với các nội dung kỹ thuật mà chương trình đã quy định như sau:

- Tư thế cơ bản, các bước di chuyển; có 04 bài tập
- Kỹ thuật chuyền bóng cao tay cơ bản (chuyền bước 2); có 06 bài tập
- Kỹ thuật chuyền bóng thấp tay cơ bản (chuyền bước 1); có 08 bài tập
- Kỹ thuật phát bóng thấp và cao tay trước mặt; có 05 bài tập
- Kỹ thuật chắn bóng; có 05 bài tập
- Kỹ thuật đập bóng theo phương lầy đà; có 06 bài tập

Như vậy, có thể thấy rằng với khối lượng bài tập mà bộ môn đang thực hiện đã có thể đáp ứng được mục tiêu môn học yêu cầu với quỹ thời gian mà chương trình môn học đã quy định. Tuy nhiên, với quỹ thời gian học theo quy định như vậy thì việc tập luyện chỉ dừng ở mức độ làm quen chứ khó có thể thuần thục được động tác đã học.

1.4. Thực trạng về mức độ nhận thức và hứng thú học tập, rèn luyện môn Bóng chuyền của sinh viên nhà trường

Để đánh giá thực trạng nhận thức của sinh viên đối với môn học Bóng chuyền, đề tài đã tiến hành khảo sát sinh viên của Nhà trường về nhận thức và hứng thú học tập, rèn luyện môn học đối với môn học.

Bảng 3. Kết quả khảo sát nhận thức của sinh viên sau khi học xong môn học Bóng chuyền(n = 338 SV)

TT	NỘI DUNG	SL (338 SV)	TL (%)
1	Em có thích tập luyện môn Bóng chuyền không?		
	a. Rất thích	37	11.0
	b. Thích	208	61.5
	c. Không thích	93	27.5
2	Động cơ tập luyện bóng chuyền của em là gì?		
	a. Do thói quen từ trước	15	4.4
	b. Để hoàn thành môn học	171	50.6
	c. Để nâng cao thể lực và giải trí	152	45.0
3	Cơ sở vật chất(sân bãi, bóng , dụng cụ khác...) trang bị cho môn học Bóng chuyền khi các bạn tham gia học chính khóa đã đáp ứng đủ nhu cầu học tập của các bạn hay chưa?		
	a. Quá đầy đủ	121	35.8
	b. Bình thường	195	57.8
	c. Thiếu, cần bổ sung thêm	22	6.4
4	Bạn có tiếp tục luyện tập bóng chuyền sau khi học xong môn học không?		
	a. Có thường xuyên	34	10.0
	b. Thỉnh thoảng khi có điều kiện	202	59.8
	c. Không tiếp tục	22	30.2

5	Sau khi học xong môn Bóng chuyên bạn nhận thức được tầm quan trọng của TDTT nói chung và Bóng chuyên nói riêng đối với sức khỏe của mỗi người như thế nào?		
	a. Rất quan Trọng	74	21.9
	b. Quan trọng	214	63.3
	c. Bình thường	50	14.8
6	Theo bạn yếu tố nào ảnh hưởng đến hiệu quả học tập môn Bóng chuyên của bạn?		
	a. Năng lực vận động của bản thân	158	46.7
	b. Chiều cao của bản thân	68	20.1
	c. Sở thích vận động của bản thân	112	33.1
7	Bạn có ý thức được việc tập luyện bóng chuyên sẽ giúp hình thành những kỹ năng liên quan đến nghề nghiệp mà bạn đang học hay không?		
	a. Có. Giúp ích rất nhiều	182	53.8
	b. Chưa cảm nhận được	128	37.9
	c. Không thấy sự thay đổi	28	8.3
8	Sau khi học xong môn Bóng chuyên bạn thấy có thể tham gia thi đấu cùng các bạn khác khi nhà trường tổ chức các giải phong trào hằng năm không?		
	a. Có thể	50	14.8
	b. Phải tập luyện thêm	164	48.5
	c. Không thể	124	36.7
9	Theo bạn cần thay đổi vấn đề gì để môn học Bóng chuyên tại trường có hiệu quả thiết thực hơn?		
	a. Tăng thời lượng môn học	43	12.8
	b. Tăng cường CSVC để sinh viên có thể tập luyện ngoài giờ lên lớp	84	24.8
	c. Thành lập các CLB để sinh viên tham gia rèn luyện	211	62.4

Qua bảng 3 có thể thấy đa số các em có sự yêu thích môn học(61.5%) nhưng động cơ của các em khi học chỉ để hoàn thành môn học(50.6%) vì vậy tính thường xuyên khi tham gia tập môn thể thao này chỉ dừng ở mức độ thỉnh thoảng(55,6%)... Mặt khác, các em đã nhận thấy năng lực vận động của bản thân(46,7%) đã ảnh hưởng đến hiệu quả của hoạt động học tập môn học bóng chuyên; có đến 62,4 % các em cho rằng cần thành lập các CLB trong sinh viên để nâng cao hiệu quả học tập môn bóng chuyên tại trường.

Đây là cơ sở quan trọng để có thể xây dựng các giải pháp, biện pháp nhằm kích thích việc học tập, rèn luyện môn học Bóng chuyên cho sinh viên nhà trường.

1.5. Khảo sát kết quả học tập môn Bóng chuyên của sinh viên

Quá trình học tập môn học chúng tôi kiểm tra đánh giá môn học qua 02 nội dung Chuyên bóng thấp tay và Phát bóng; mỗi nội dung người học được thực hiện 05 quả; kết quả là tổng cả 02 nội dung kiểm tra tính theo thang điểm 10. Sau khi kiểm tra chúng tôi thu kết quả bảng sau:

Bảng 4. Kết quả học tập môn Bóng chuyên của sinh viên

NĂM HỌC	GIỎI		KHÁ		TRUNG BÌNH		YẾU	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
2020-2021(385sv)	113	29.3	134	34.8	53	13.8	85	22.1
2021-2022(396sv)	115	29.0	165	41.7	48	12.2	68	17.1
2022-2023(365sv)	85	23.3	119	32.4	57	15.7	105	28.6

Qua bảng 4 có thể thấy rằng kết quả kiểm tra môn học bóng chuyên của sinh viên nhà trường trong 03 năm học có tỷ lệ học sinh đạt điểm yếu tương đối cao (>17%) và có sự dao

động không đồng đều trong các năm học. Các tỷ lệ % sinh viên đạt điểm các mức giỏi, khá, trung bình lại tương đối đồng đều; trong đó tỷ lệ % sinh viên đạt điểm ở mức khá có tỷ lệ cao (>30%).

Với những nội dung kiểm tra cơ bản của môn học đã thể hiện rõ tỷ lệ học sinh yếu vẫn còn nhiều, nên có thể thấy chất lượng dạy và học môn Bóng chuyên tại trường Cao đẳng Y tế Huế hiện nay chưa đạt được hiệu quả cao. Điều này cho thấy việc ảnh hưởng đến hiệu quả phát triển về thể chất sinh viên và đặc biệt là phát triển các kỹ năng liên quan đến nghề nghiệp mà các em đang theo học tại trường.

2. Khảo sát, lựa chọn một số giải pháp nâng cao hiệu quả học tập môn bóng chuyên cho sinh viên tại trường

Qua các khảo sát, đánh giá ở trên có thể thấy có rất nhiều yếu tố đã ảnh hưởng đến chất lượng dạy và học môn Bóng chuyên tại trường Cao đẳng Y tế Huế hiện nay. Để có cơ sở khoa học và đảm bảo tính thực tiễn khi lựa chọn các giải pháp nâng cao chất lượng học tập môn Bóng chuyên tại trường; đề tài đã xây dựng và tiến hành phỏng vấn lựa chọn một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả học tập môn bóng chuyên cho sinh viên tại trường

Nội dung phỏng vấn của đề tài là xác định mức độ ưu tiên của các giải pháp nâng cao hiệu quả học tập môn Bóng chuyên cho sinh viên nhà trường

Bảng 5. Các giải pháp nâng cao hiệu quả học tập môn bóng chuyên cho sinh viên tại trường (n = 14)

TT	Nội dung phỏng vấn	Kết quả phỏng vấn					
		Rất cần thiết		Cần thiết		Không cần thiết	
		SL	%	SL	%	SL	%
1	Tăng cường phổ biến ý nghĩa, vai trò của môn Bóng chuyên và đặc biệt là tác dụng của môn học đối với ngành nghề đang học.	12	85.8	1	7.1	1	7.1
2	Cho sinh viên tìm hiểu và tiếp cận với bóng chuyên trước khi bắt đầu học môn học.	12	85.8	2	14.2	0	0
3	Tổ chức thi đấu thường xuyên các giải Bóng chuyên trong và ngoài trường.	5	35.7	5	35.7	4	24.6
4	Khuyến khích sinh viên sử dụng các phương tiện công nghệ hiện đại khi học tập môn Bóng chuyên	14	100	0	0	0	0
5	Tăng cường các trò chơi phát triển kỹ năng cảm giác bóng và phát triển thể lực trong các giờ học môn Bóng chuyên.	10	71.5	3	21.4	1	7.1
6	Sử dụng các bạn sinh viên đã học cùng tập luyện và hướng dẫn thêm cho sinh viên mới học môn học Bóng chuyên.	13	92.9	1	7.1	0	0
7	Thành lập các câu lạc bộ Bóng chuyên trong sinh viên.	6	42.9	5	35.7	3	21.4
8	Lựa chọn một số bài tập phù hợp cho từng đối tượng học.	9	64.3	4	28.6	1	7.1
9	Tăng cường cơ sở vật chất trang bị cho môn học.	7	50.0	4	28.6	3	21.4
10	Tăng thời lượng môn học bóng chuyên.	7	50.0	6	42.9	1	7.1

Căn cứ vào thực trạng, tình hình thực tế hiện tại của nhà trường, kết quả giảng dạy và học tập của các giảng viên và sinh viên; đề tài đã chọn ra những giải pháp thiết thực và đảm bảo tính khoa học khi áp dụng vào thực tiễn cho sinh viên tại trường. Kết quả đề tài đã xác định các giải pháp 1, 2, 4, 5, 6 và 8 đạt kết quả mức độ rất cần thiết (>60%); kết quả phỏng vấn đạt được là những giải pháp thiết thực và phù hợp với thực tế có thể xây dựng và áp dụng tại trường để nâng cao hiệu quả học tập môn bóng chuyền cho sinh viên.

KẾT LUẬN

Đề tài đã khảo sát thực trạng các yếu tố liên quan đến việc học tập và rèn luyện môn Bóng chuyền tại trường Cao đẳng Y tế Huế; qua nghiên cứu đề tài đã thu thập và đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả học tập môn Bóng chuyền tại trường. Qua kết quả khảo sát đề tài đã xác định được các căn cứ để đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả học tập môn học và sau khi lấy ý kiến đề tài đã xác định và lựa chọn được 06 giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả học tập môn Bóng chuyền phù hợp nhất với điều kiện thực tiễn khi thực hiện giảng dạy, học tập và rèn luyện cho sinh viên nhà trường:

Những giải pháp này là thiết thực và đảm bảo tính khoa học, phù hợp với điều kiện hiện có của nhà trường khi áp dụng vào thực tiễn cho sinh viên tại trường Cao đẳng Y tế Huế để nâng cao chất lượng học tập môn học Bóng chuyền.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội (2018), Thông tư số 12/2018/TT-BLĐTBXH ngày 26/9/2018, *Ban hành chương trình môn học Giáo dục thể chất thuộc khối các môn học chung trong chương trình đào tạo trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng*.
- [2]. Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội (2017), Quyết định số 1061/2017/QĐ-BLĐTBXH ngày 05/07/2017, Về việc ban hành Kế hoạch thực hiện Quyết định số 1076/QĐ-TTg ngày 17/06/2016 của thủ tướng chính phủ phê duyệt *Đề án tổng thể phát triển giáo dục thể chất và thể thao trường học giai đoạn 2016- 2020, định hướng đến 2025*.
- [3]. Đồng Văn Triệu, Lê Anh Thơ (2000), *Lý luận và phương pháp GDTC trong trường học*, Nxb TĐTT, Hà Nội.
- [4]. Lê Tấn Đạt (2013), *Sinh lý học TĐTT*, Nxb TĐTT, Hà Nội.
- [5]. Phạm Ngọc Viễn, Phan Thảo Nguyên, Đỗ Thị Thu Hiền (2014), *Tâm lý học TĐTT*, Nxb TĐTT, Hà Nội.
- [6]. Lê Trần Quang, Nguyễn Ngọc Long, Nguyễn Thị Mùi (2020), *Giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền cho sinh viên Đại học Huế*, Tạp chí Khoa học và đào tạo thể thao (số 12/2020).

Bài nộp ngày 12/5/2025, phản biện ngày 03/9/2025, duyệt in ngày 19/9/2025